

Bruselj, 28. maj 2021
(OR. en)

9158/21

LIMITE

ENFOPOL 201
SIRIS 50
COPEN 247
SCHENGEN 48
IXIM 99
CODEC 790
IA 104

Medinstitucionalna zadeva:
2020/0349(COD)

DOPIS

Pošiljatelj:	predsedstvo
Prejemnik:	Odbor stalnih predstavnikov/Svet
Št. predh. dok.:	5388/7/21 REV 7
Št. dok. Kom.:	13908/20+COR 1
Zadeva:	Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) 2016/794 v zvezi s sodelovanjem Europolu z zasebnimi strankami, obdelavo osebnih podatkov s strani Europolu pri podpiranju kazenskih preiskav in vlogo Europolu pri raziskavah in inovacijah – poročilo o napredku

I. UVOD

1. Komisija je 9. decembra 2020 predstavila predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) 2016/794 v zvezi s sodelovanjem Europolu z zasebnimi strankami, obdelavo osebnih podatkov s strani Europolu pri podpiranju kazenskih preiskav in vlogo Europolu pri raziskavah in inovacijah¹. Predlog temelji na členu 88 Pogodbe o delovanju Evropske unije in se sprejema po rednem zakonodajnem postopku. Ob predložitvi je bila priložena ocena učinka².

¹ 13908/20 + COR 1.

² 13908/20 ADD 1 + ADD 2 + ADD 3 (+ COR).

2. Hkrati je Komisija predložila povezan predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) 2018/1862 o vzpostavitvi, delovanju in uporabi schengenskega informacijskega sistema (SIS) na področju policijskega sodelovanja in pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah glede vnosa razpisov ukrepov s strani Europol³.
3. Cilj predloga je okrepiti mandat Europol na številnih področjih, na katerih so države članice navedle velike operativne potrebe, na primer izboljšati sodelovanje Europol z zasebnimi strankami in tretjimi državami, pojasniti možnost, da Europol obdeluje obsežne in kompleksne nabore podatkov, ali okrepiti vlogo Europol na področju raziskav in inovacij. Namen predloga je tudi okrepiti sodelovanje Europol z Evropskim javnim tožilstvom (EJT), uskladiti Europolovo ureditev varstva podatkov z Uredbo (EU) 2018/1725, razširiti možnost, da Europol zahteva začetek kazenske preiskave v državi članici, in Europolu omogočiti, da podatke iz tretjih držav prek schengenskega informacijskega sistema (SIS) da na voljo uradnikom na terenu.
4. Irska je izkoristila možnost iz člena 3 Protokola (št. 21) k Pogodbama o stališču Združenega kraljestva in Irske glede območja svobode, varnosti in pravice ter podala uradno obvestilo, da želi sodelovati pri sprejetju in uporabi predlaganega ukrepa. V skladu s Protokolom (št. 22) k Pogodbama o stališču Danske, Danska ne sodeluje pri sprejetju predlaganega ukrepa.
5. Evropski parlament (EP) je za poročevalca imenoval Javierja ZARZALEJOSA (EPP, ES). Javier Zarzalejos je 26. maja 2021 Odboru za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve (LIBE) Evropskega parlamenta predstavil osnutek poročila. Predlogi sprememb se lahko vložijo do 4. junija 2021.

³ 13882/20.

II. DELO V SVETU

6. Delo je organizirano okrog devetih tematskih sklopov, o predlogih pa se je doslej razpravljalo na 12 sejah Delovne skupine za organe pregona (LEWP) in eni seji Delovne skupine za izmenjavo informacij na področju PNZ (IXIM), pri čemer sta načrtovani še dve seji Delovne skupine za organe pregona 14. in 21. junija 2021, nato pa bo predsedstvo rezultate svojega dela predložilo Coreperju, da bi pridobilo mandat za pogajanja z EP o čim več pogajalskih sklopih.
7. Dosežen je bil velik napredek. Za številne sklope se lahko šteje, da so zaključeni ali jih praktično ni treba dodatno obravnavati, razen nekaterih končnih tehničnih prilagoditev: to velja zlasti za sklopa 1 in 5 o sodelovanju z zasebnimi strankami in tretjimi državami, pa tudi za sklop 3 o vlogi Europolu pri inovacijah in sklop 6 o odnosu med Europolom in Evropskim javnim tožilstvom (EJT). Nenazadnje so se države članice v celoti dogovorile tudi o spremembah, ki so potrebne v sklopu 7 o začetku kazenskega postopka.
8. Znatni napredek je bil dosežen tudi pri preostalih sklopih, o katerih teče razprava. Sklop 2 o ravnanju z velikimi nabori podatkov je tehnično zapleten, vendar imajo države članice skupni cilj – ureditev, ki temelji na ustreznih zaščitnih ukrepih in bo Europolu omogočila, da ustrezno podpira države članice v dobi modernih tehnologij, ki jih zaznamujejo velike količine podatkov, ki jih je treba obdelati. Sklop 8 o uskladitvi Europolove ureditve varstva podatkov z Uredbo (EU) 2018/1725 je bil obravnavan na dveh sejah, besedilo pa je bilo revidirano, da bi se upoštevali številni pomisleki držav članic. Predsedstvo je na zadnji seji 1. junija 2021 predložilo še drugi kompromisni predlog o vnosu informacij tretjih držav v SIS, da bi našli rešitev, s katero bi odpravili zaznano informacijsko vrzel in pridobili zadostno podporo med državami članicami. Za ta vprašanja je še vedno potrebno nadaljnje delo, vendar jih je še mogoče rešiti pred koncem junija.

9. Stanje in glavne parametre dogovora med državami članicami o posameznih pogajalskih sklopih je mogoče povzeti, kot sledi:
- a) **Sodelovanje z zasebnimi strankami (sklop 1):** države članice so se dogovorile o številnih dodatkih in pojasnilih, ki jih je treba vnesti v predlog Komisije, npr. da se prepreči kakršno koli poseganje v delo finančnoobveščevalnih enot v skladu s pravnim okvirom, ki se trenutno uporablja zanje. Upravni odbor Europol mora določiti nadaljnja pravila in smernice, na primer v zvezi z vprašanjem, ali je treba državo članico sedeža zasebne stranke samodejno šteti za državo članico, ki jo zadeva izmenjava podatkov z njo. V zvezi s sodelovanjem z zasebnimi strankami v kriznih razmerah na spletu so bila dana pojasnila, da se prepreči podvajanje prizadevanj med Europolom in državami članicami.
 - b) **Ravnanje z masovnimi podatki (sklop 2):** države članice trenutno razpravljajo o rešitvi, ki bi dodatno pojasnila cilj predloga Komisije, tj. zagotoviti, da lahko Europol opravlja predhodno analizo velikih naborov podatkov, da se ugotovi, kateri podatki v njih so skladni z njegovim mandatom in se lahko nadalje obdelujejo, ter da se zagotovi, da lahko Europol na zahtevo držav članic podpira njihove preiskave, ne glede na to, ali so zadevni podatki v skladu s Prilogo II k uredbi o Europolu, dokler lahko države članice prosilke same obdelujejo navedene podatke. Zgornja rešitev deloma pomeni odstopanje od opredelitve kazenskega spisa in namesto tega preprosto sklicevanje na preiskovalne podatke, zadevne okoliščine pa dodatno pojasnjuje v ustreznih uvodnih izjavah.

- c) **Inovacije (sklop 3):** države članice so pojasnile, da je treba Europolu zagotoviti ustrezna sredstva, da bo lahko izpolnil svojo vse večjo vlogo pri inovacijah za potrebe evropskega kazenskega pregona. Po drugi strani se države članice strinjajo, da Europol ne bi smel imeti nobene vloge pri pregledu neposrednih tujih naložb, kot je prvotno predlagala Komisija. Kar zadeva uporabo podatkov, posredovanih Europolu pred začetkom veljavnosti te uredbe o spremembi, želijo države članice zagotoviti, da lahko Europol pretekle podatke uporabi za raziskave in inovacije le, če se lastnik podatkov strinja s to uporabo, bodisi v svežnju bodisi za posamezne raziskovalne in inovacijske projekte. V zaključni fazi pogajanj delegacije razpravljajo o tem, ali bi morale to strinjanje temeljiti na sistemu možnosti izvzetja ali možnosti vključitve.
- d) **Vnos informacij iz tretjih držav v SIS (sklop 4):** v Delovni skupini LEWP in IXIM so potekale številne razprave, da bi določili glavne parametre rešitve, ki bo omogočila vnos podatkov iz tretjih držav v SIS, da bi bili na voljo uradnikom na terenu. Države članice niso podprle prvega poskusa, da bi našli kompromis, s katerim bi se ohranili Europolovi informativni razpisi ukrepov, in sicer z dodatnimi zaščitnimi ukrepi v primerjavi s predlogom Komisije (omejitev na terorizem in zaupanja vredne tretje države ter morda samo na podlagi izrecne zahteve države članice). Glede na navedeno je predsedstvo zdaj predložilo drugi kompromisni predlog, in sicer tak, da Europol zagotavlja podporo pri analizi in preverjanju informacij iz tretjih držav, da bi lahko predlagal vnos informacij v SIS s strani držav članic. Določbo bi spremljal mehanizem poročanja za spremljanje stanja v zvezi z razpisi ukrepov, ki jih predlaga Europol. O tej rešitvi države članice še razpravljajo.

- e) **Sodelovanje s tretjimi državami (sklop 5):** države članice se strinjajo, da si je treba prizadevati za večji napredek pri možnostih za strukturno sodelovanje s tretjimi državami, ki bi bil večji od tistega, ki ga je prvotno predlagala Komisija. Na tej podlagi je bila dodana določba, ki temelji na uredbi o Eurojustu, da se omogoči prenos podatkov v tretje države, za katere so določeni ustrezni zaščitni ukrepi glede varstva operativnih osebnih podatkov v pravno zavezujočem instrumentu, ali če Europol na podlagi samoocene določi, da ti obstajajo. Za to možnost je potrebno dovoljenje upravnega odbora Europa.
- f) **Odnos med Europolom in EJT (sklop 6):** v primerjavi s prvotnim predlogom Komisije se države članice strinjajo, da je potrebna natančnejša usklajenost med ustreznimi določbami veljavne uredbe o EJT in novo določbo, o kateri se razpravlja. V operativnem delu in ustrezni uvodni izjavi so bili črtani sklici na aktivno podporo,, pa tudi sklici na podporo pregonom, ki so se šteli za nezdržljive z mandatom Europa. Po drugi strani so bila dodana sklicevanja na omejitve uporabe informacij, ki jih zagotovijo države članice, da se zagotovi, da lastniki podatkov ohranijo popoln nadzor nad prihodnjimi prenosi svojih podatkov, vključno na EJT.
- g) **Zahteva Europa za začetek kazenskih preiskav v državah članicah (sklop 7):** države članice nasprotujejo predlogu Komisije, da se možnost, da Europol zaprosi za preiskavo, razširi na primere, v katerih bi šlo le za eno državo članico, in so se odločile, da bodo ohranile sedanje besedilo uredbe o Europolu, v skladu s katerim morata biti vsaj dve državi članici prizadeti zaradi zadevnega kaznivega dejanja, ki spada na področje uporabe Europolovih ciljev.

- h) **Europolova ureditev varstva podatkov (sklop 8):** predlog Komisije je sestavljen predvsem iz horizontalne uskladitve predhodno samostojne Europolove ureditve varstva podatkov z Uredbo (EU) 2018/1725 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah Unije. Komisija je na seji 1. junija 2021 izčrpno pojasnila številna vprašanja, ki so jih pisno zastavile države članice, Evropski nadzornik za varstvo podatkov pa je na splošno predstavil vpliv uredbe o Europolu na varstvo podatkov. Prva revizija zadevnih določb je že bila izvedena s pojasnili glede predhodnega posvetovanja za nove vrste postopkov obdelave, obdelavo fotografij v zvezi z opredelitvijo biometričnih podatkov ali ciljno razširitvijo dostopa uradnikov držav članic do nekaterih podatkov. V tem poglavju so bili narejeni tudi različni tehnični popravki.
- i) **Druge določbe, ki niso vključene v zgornje sklope (sklop 9):** ta pogajalski sklop se še ni začel preučevati. Zajema različne nove določbe in spremembe, na primer o podpori Euopola dejavnostim EMPACT, preiskavam o zelo pomembnih ciljih in enotam za posredovanje, pa tudi o sodelovanju Euopola z uradom OLAF, agencijo ENISA in FIU. Predsedstvo namerava ta vprašanja obravnavati na preostalih sejah Delovne skupine za organe pregona 14. in 21. junija 2021.

III. SKLEPNE UGOTOVITVE

10. V tem semestru je bil dosežen velik napredek, delegacije pa nadaljujejo z analizo predloga in naknadnimi revizijami besedila predsedstva na tehnični ravni. Kljub kompleksnosti predloga je predsedstvo še naprej v celoti zavezano nadaljnjemu delu v preostalih tednih tega semestra, da bi zaključili preučevanje čim več navedenih pogajalskih sklopov in pridobili (delni) mandat za pogajanja z Evropskim parlamentom.
11. Glede na navedeno naj Odbor stalnih predstavnikov to poročilo o napredku predloži Svetu, da bi se z njim lahko seznanil na zasedanju 7. in 8. junija 2021.
